

FACIT

Marthaförbundets årliga MATKULTURMAGASIN INHEMSKA PROTEINER FRÅN VÄXTRIKET

FRAM FÖR FLER PROTEINKÄLLOR I KÖKET (s. 3)****a) Läs texten och svara på frågorna.**

1. Bönor, ärter, bovete, quinoa, hampa, lupin
2. Ärtor och bönor har odlats länge medan bovete, quinoa, hampa och lupin är nykomlingar.
3. Nya processade produkter som är enkla att tillreda.
4. Det är bättre för dig, miljön och framtiden. Dessutom får man nya smakupplevelser.

b) Hur säger man på svenska?

1. ha (någonting) gemensamt
2. i stora mängder
3. stifta bekantskap med (någonting)
4. vinst för dig
5. en i taget

c) Hur skulle du översätta till finska?

1. kasvisruoka
2. monipuolisemmat ruokatottumukset
3. (ympäristön kannalta) kestäväät raaka-aineet
4. uudet makuelämykset, uusia makuelämyksiä

d) BONUS. Vad är en flexitarian?

En flexitarian har som mål att äta mer vegetariskt, men äter fortfarande kött, eller kanske fisk och skaldjur.

INHEMSKA VÄXTPROTEINER (s. 6–7)****b) Sök följande uttryck i texterna.**

1. i slutet av 1700-talet
2. för 100 år sedan
3. tills nyligen
4. i tusentals år
5. i början av 1500-talet
6. sedan slutet av 1800-talet
7. i mer än 7000 år
8. på 1200-talet
9. på senare tid
10. under 1900-talet
11. ha sitt ursprung i (vid)
12. komma ursprungligen från
13. härstamma från

c) Vilken växt handlar det om?

1. Bondböna, ärt Växten är ungefär 100 cm lång.
2. Hampa Växtens fibrer kan användas i kläder.
3. Quinoa, böna Växten kommer från Sydamerika.
4. Ärt Växten är en av de äldsta proteinrika växterna som odlats.
5. Bovete Växten är glutenfri.
6. Quinoa Växtens frön kan vara vita, svarta, röda eller blåa.
7. Bondböna Växten var en populär odlingsväxt i Finland innan potatisen kom.
8. Bondböna, ärt Växten odlas både som livsmedel och djurfoder.
9. Quinoa Växten är egentligen en ört.
10. Bondböna Växten kan inte ätas som rå.
11. Böna Växten finns i både låga och höga sorter.
12. Ärt Växten är ingrediens i en populär torsdagsmat.
13. Bovete Växten har odlats i Finland tidigare än i Mellaneuropa.
14. Bondböna, ärt Växten kommer från Mellanöstern.
15. Böna Växten introducerades som prydnadsväxt, inte livsmedel.
16. Hampa Växten har en mycket låg halt av ett narkotiskt ämne.

ODLA EGNA SKOTT ** (s. 18)

a) Para ihop de svenska orden med översättningarna.

1. odla	= m) viljellä
2. ett skott	= i) verso
3. ett frö	= r) siemen
4. grobarhet	= o) itävyys
5. sådd	= c) kylvö
6. blötlägga	= b) liottaa
7. ett fat	= s) lautanen, vati
8. en bricka	= p) tarjotin
9. växttorv	= e) kasvuturve
10. vattna	= j) kastella
11. täcka in	= h) peittyä
12. rota sig	= d) juurtua
13. produktion	= l) tuotanto
14. en odlingsomgång	= a) viljelykerta
15. en kruka	= n) ruukku
16. plast	= q) muovi
17. plastfolie	= g) kelmu
18. gro	= f) itää
19. växa	= k) kasvaa

b) Svenskspråkiga motsvarigheter på ord och uttryck.

1. frön av bra kvalitet
2. i åtta timmar
3. cm i diameter
4. de första tre dagarna
5. varje dag
6. på ungefär två veckor
7. tre gånger i veckan
8. täck krukans med plast
9. fröna är i mörker
10. på några dagar

c) Fyll i de verbformer som saknas och översätt till finska.

	infinitiv	presens	imperativ!	suomeksi
11.	använda	använder	använd	käyttää
12.	vattna	vattnar	vattna	kastella
13.	strö	strör	strö	sirotella
14.	ylla	yller	yll	täyttää
15.	så	sår	så	kylvää
16.	täcka	täcker	täck	peittää
17.	ta	tar	ta	ottaa
18.	låta	låter	låt	sallia, antaa
19.	tvätta	tvättar	tvätta	pestä

BALJVÄXTER – ETT HÅLLBART VAL * (s.29)**

a) Para ihop de svenska orden med översättningarna.

1. hållbar utveckling = d) kestävä kehitys
2. forska = k) tutkia
3. baljväxter = i) palkokasvit
4. doktorsavhandling = l) tohtorinväitöskirja
5. rotknölarna = b) juurimukulat
6. omvandla = c) muuttaa
7. kväve = e) typpi
8. gödsel = n) lannoite
9. saastuttaa = a) förorena
10. jordbrukare = m) maanviljelijä
11. odling = g) viljely
12. spannmål = j) vilja
13. åker = f) pelto
14. import = h) tuonti

b) Rätt eller fel?

1. RÄTT
2. FEL
3. RÄTT
4. FEL
5. RÄTT
6. FEL
7. RÄTT

BONDBÖNAN BLEV VEGEFÄRS * (s.33)**

a) Öva det centrala ordförrådet i texten.

tuote, kasvituote
rekisteröity tavaramerkki
markkinoida
pääraaka-aine, raaka-aine
yritys, perustaa yritys
toimitusjohtaja
markkinat, tulla markkinoille, kotimarkkinat, valloittaa/ottaa haltuunsa muut markkinat
tuotanto, tuotekehitys, tuotantotekniikka, tuotantolaite/kone
kotimainen, avainlippu
valmistus, valmistaa Suomessa
tuoda maahan, (maahan)tuonti
viedä maasta, vienti
kuluttaja, asiakas
kysyntä, kysyntää kasvaa
liikevaihto

b) Läs texten om Härkis och svara på frågorna.

1. Härkis on suunnattu lihansyöjille, jotka haluavat syödä enemmän kasvisruokaa, ja lapsiperheille, jotka käyttävät paljon jauhelihaa.
2. Yritys haluaa tarjota terveellisen, ravitsemuksellisesti tasapainoisen ja ekologisen vaihtoehdon lihalle. Yritys halusi luoda tuotteen, joka on helppo ottaa osaksi arkiruokaa jauhelihan tilalle. Valmistajalle on tärkeää, että tuote maistuu hyvältä ja siinä on hyvä suutuntuma. Tuotteen halutaan sopivan myös vegaaneille.
3. Kaikki härkävut ovat kotimaisia, mutta herneproteiini on tuotu ulkomailta.
4. Yrityksen on tarkoitus lähteä myös ulkomaille; ensin Ruotsiin, Norjaan ja Iso-Britanniaan.
5. Alusta asti on varmistettu, että valmistusta on mahdollista kasvattaa nopeasti, jos kysyntä kasvaa.